

STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE

Commentationes

XXXIX

<http://rcin.org.pl>

STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE

XXXIX

ACADEMIA SCIENTIARUM
ET LITTERARUM POLONA
INSTITUTUM HISTORICUM

COMMENTATIONES

XXXIX

VARSOVIA 2001

<http://rcin.org.pl>

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

STUDIA
ŹRÓDŁOZNAWCZE
XXXIX

WARSZAWA 2001

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY
Zbigniew Dalewski, Maria Koczerska (redaktor),
Stefan K. Kuczyński (redaktor), Marek Słoń (sekretarz), Maria Starnawska

Adres Redakcji:
PL 00-272 Warszawa
ul. Rynek Starego Miasta 29/31
tel. (+4822) 831-02-61, fax 831-36-42
E-mail: ihpan@ihpan.edu.pl

Publikacja dofinansowana przez Komitet Badań Naukowych

Tom XXXIX
przygotowany w latach 2000-2001

ISSN 0081-7147
ISBN 83-7181-197-7

© Copyright by Wydawnictwo DiG, 2001

Opracowanie techniczne: Wioletta Grochal

Na okładce:
Pieczęć wieczysta oficjalatu poznańskiego z XV w.

Skład i łamanie

PL 00-029 Warszawa
Nowy Świat 39
tel./fax (+4822) 828-00-96
E-mail: dig@dig.com.pl; <http://www.dig.com.pl>

Nakład 500 egz.
Do druku oddano i druk ukończono w 2001 r.
w Drukarni Wydawnictw Naukowych S.A. w Łodzi

SPIS TREŚCI

In Memoriam

Brygida Kürbis 11 IX 1921 — 5 XI 2001 (<i>Jadwiga Krzyżaniakowa</i>)	1
--	---

Rozprawy i studia

Gerard Labuda, Jeden czy dwa roczniki niemieckie u podstaw polskiego rocznikarstwa?	7
Agnieszka Gut, Kolejność świadków rycerskich w testacjach dokumentów książąt zachodniopomorskich do połowy XIV wieku	29
Piotr Pokora, <i>Sigillum perpetuum officialatus ecclesie Posnaniensis</i> . Przyczynek do badań nad sfragistyką urzędów kościelnych w Polsce	37
Marceli Antoniewicz, Pochodzenie episkopatu litewskiego XV–XVI wieku w świetle katalogów biskupów wileńskich	47

Materialy

Jan Pakulski, Itinerarium książęco–królewskie Przemysła II	69
Jan Tęgowski, Addenda do Kodeksu dyplomatycznego Wielkopolski	95
Rafał Jaworski, Z najdawniejszych dokumentów do dziejów domeny Radziwiłłowskiej	101
Agnieszka Bartoszewicz, Księgi sądowe Nowej Wsi (Łobzowskiej) z drugiej połowy XV wieku	115

Dyskusje

Piotr Chojnacki, Dwie prace poświęcone arengom w dokumentach polskich	133
Henryk Rutkowski, O mistyfikacji ciechanowskiej raz jeszcze	139
Jacek Matyszewski, <i>Quo vadis</i> Wydawco źródeł? Uwagi w związku z zakończeniem na 1444 r. edycji dyplomatów wielkopolskich	145

Artykuły recenzyjne i recenzje

Benedykt z Aniane i jego dzieła. Uwagi na marginesie nowej edycji <i>Concordia regularum</i> (Marek Derwich)	167
Jeszcze o Guilbercie z Nogent i jego dziełach. Na marginesie prac R. B. C. Huygensa i M. C. Ganadra (Marek Derwich)	170
Serbski przyczynek do obchodów 1100 rocznicy przybycia Węgrów do Kotliny Karpackiej. <i>A honfoglalás 1100 éve és a Vajdaság — 1100 година досљења Мађара и Војводина</i> . Egy tudományos tanácskozás anyaga — <i>Зборник радова научног скупа</i> , red. Péter Roka, Újvidék (Нови Сад) — Београд, Завод за уџбенике и наставна средства, Forum Könyvkiadó, 1997, ss. 382, 2 nlb. (Ryszard Grzesik)	171
Bernhard Bischoff, <i>Katalog der festländischen Handschriften des neunten Jahrhunderts (mit Ausnahme der wisigotischen)</i> , Teil I: <i>Aachen–Lambach</i> , (Bayerische Akademie der Wissenschaften, Veröffentlichungen der Kommission für die Herausgabe der mittelalterlichen Bibliothekskataloge Deutschlands und der Schweiz] Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 1998, ss. XXVIII + 495 (Dariusz Sikorski)	173

Elisabeth van Houts, <i>Memory and Gender in Medieval Europe, 900–1200</i> , Macmillan Press Ltd., Houndmills, Basingstoke, Hampshire and London 1999, ss. 196 (Jerzy Strzelczyk)	175
Robert Fossier, <i>L'histoire économique et sociale du Moyen Age occidental. Questions, sources, documents commentés</i> , L'Atelier du médiéviste 6, Brepols, Turnhout 1999, ss. 408, il. (Anna Adamska)	177
Thomas Frenz, <i>Papstorkunden des Mittelalters und der Neuzeit</i> (Historische Grundwissenschaften in Einzeldarstellungen, Bd. 2), Franz Steiner Verlag, Stuttgart, 2. aktualisierte Aufl. 2000, ss. 168, 15 tablic, 1 wkładka (Przemysław Nowak)	179
Tadeusz Nowakowski, <i>Idee areng dokumentów książąt polskich do połowy XIII wieku</i> , WSP w Bydgoszczy, Bydgoszcz 1999, ss. 256 (Andrzej Walkowski)	181
Marek L. Wójcik, <i>Dokumenty i kancelarie książąt opolsko-raciborskich do początków XIV wieku</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego [Acta Universitatis Wratislaviensis No 2170. Historia CXXXIX], Wrocław 1999, ss. 364 (Piotr Chojnacki)	182
Janusz Grabowski, <i>Kancelarie i dokumenty książąt mazowieckich w latach 1341–1381. Ośrodki zarządzania i kultury</i> , Wydawnictwo DiG, Warszawa 1999, ss. 399, il. (Piotr Chojnacki)	184
Anna Supruniuk, <i>Otoczenie księcia mazowieckiego Siemowita IV (1374–1426). Studium o elicie politycznej Mazowsza na przełomie XIV i XV wieku</i> , „Res Humanae. Studia”, t. 5, Wydawnictwo DiG, Warszawa 1998, ss. 374 (Piotr Chojnacki)	186
Stanisław A. Sroka, <i>Polacy na Węgrzech za panowania Zygmunta Luksemburczyka 1387–1437</i> , Towarzystwo Naukowe „Societas Vistulana”, Kraków 2001, ss. 192, tabl. 1, map 1 (Dariusz Piwowarczyk)	188
<i>Nazwy miejscowe Polski. Historia. Pochodzenie. Zmiany</i> , pod red. Kazimierza Rymuta, Kraków, Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego PAN, t. 1: A–B; Kraków 1996, ss. 483; t. 2: C–D, Kraków 1997, ss. 519 (Marek Derwich)	191
<i>Duchowieństwo kapitulne w Polsce średniowiecznej i wczesnonowożytnej. Studia nad pochodzeniem i funkcjonowaniem elity kościelnej</i> , pod red. Andrzeja Radziwińskiego, „Opera ad historiam ecclesiam spectantia”, series I: Colloquia 1, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2000, ss. 228 (Piotr Chojnacki)	193
<i>Genealogien zur Papsstgeschichte</i> , bearb. v. Christoph Weber unter Mitw. v. Michael Becker, cz. 1–2 (Päpste und Papsttum, t. 29), Anton Hiersemann, Stuttgart 1999, ss. CXXXII + 980 (Krzysztof R. Prokop)	196
Czesław Gil OCD, <i>Słownik polskich karmelitanek bosych 1612–1914</i> , Wydawnictwo Karmelitów Bosych, Kraków 1999, ss. 312 (Krzysztof R. Prokop)	197
<i>Wstęp do badań historycznych. Nauki pomocnicze historii i archiwistyka w systemie kształcenia studentów szkoły wyższej</i> , red. Maciej Szczurowski, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2000, ss. 209 (Andrzej Walkowski)	199
Rafał Trinke, <i>Fontes ex machina. Komputerowa analiza źródeł historycznych</i> , Polska Akademia Nauk, Biblioteka Kórnicka, Centrum Elektronicznych Tekstów Humanistycznych, Poznań 2000, ss. 342 (Marek Mrówczyński)	200
<i>Historyczne księgozbiory Cieszyna na tle śląskim. Rola kulturowa i przedmiot badań</i> , pod red. Ryszarda Gładkiewicza, Książnica Cieszyńska, Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych Uniwersytetu Wrocławskiego, Cieszyn 1997, ss. 194 (Wojciech Mrozowicz)	203
Urszula Paszkiewicz, <i>Inwentarze i katalogi bibliotek z ziem wschodnich Rzeczypospolitej (spis za lata 1510–1939)</i> , Warszawa 1998, ss. 258 (Jolanta Sikorska-Kulesza)	205

Zapiski krytyczne i sprawozdania

Sulpice Sévère, <i>Chroniques</i> , introduction, texte critique, traduction et commentaire par Ghislaine de Senneville–Grave (Sources Chrétiennes, 441), Cerf, Paris 1999, ss. 255 (M. D.)	207
Elmar Seebold, <i>Die Iren und die Runen. Die Überlieferung fremder Schriften im 8. Jahrhundert als Hintergrund zum ersten Auftreten von Manuskript–Runen</i> , w: <i>Theodisca. Beiträge zur althochdeutschen und altniederdeutschen Sprache und Literatur in der Kultur des frühen Mittelalters. Eine internationale Fachtagung in Schönmühl bei Penzberg vom 13. bis zum 16. März 1997</i> . Herausgegeben von Wolfgang Haubrichs, Ernst Hellgardt, Reiner Hildebrandt, Stephan Müller und Klaus Rieder (Ergänzungsbände zum Reallexikon der Germanischen Altertumskunde, Bd.22), Walter de Gruyter, Berlin–New York 2000, ss. 10–37 (J. S.)	207
Anton Scharrer, <i>Herrschaft und Repräsentation. Studien zur Hofkultur König Alfreds des Großen</i> („Mitteilungen des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung”. Ergänzungsband 36), R. Oldenbourg Verlag, Wien–München 2000, ss. 151 (J. S.)	208
<i>Kultura opactwa Sankt Gallen</i> , wybór i opracowanie Werner Vogler, przekład Artur Grzybowski i Krystyna Waligóra, Znak, Kraków 1999, ss. 224, il. (M. D.)	208

Hubertus Luttrebach, <i>Monachus factus est. Die Mönchwerdung im frühen Mittelalter. Zugleich ein Beitrag zur Frömmigkeits- und Liturgiegeschichte</i> (Beiträge zur Geschichte des alten Mönchtum und des Benediktinertums, 44), Aschendorff Verlag, Münster 1995, ss. LVI+348 (M. D.)	208
<i>Les plus anciens documents originaux de l'abbaye de Cluny</i> , t. 1: <i>Documents n° 1 à 30: Paris, Bibliothèque nationale de France. Collection de Bourgogne, vol. 76, n° 2 à 5 et 7 à 32</i> , édition Hartmut Astma et Jean Veziin, préface J. Favier (Monumenta palaeographica medii aevi, series gallica, 1), Brepols, Turnhout 1997, ss. 140, 30 fasc. (M. D.)	209
<i>Recueil des chartes de l'abbaye de la Grasse</i> , t. 1: 779–1119, publié par Elisabeth Magnou-Nortier et Anne-Marie Magnou (Collection de Documents inédits sur l'Histoire de France. Section d'Histoire médiévale et Philologie, Série in-8, vol. 24), CTHS, Paris 1996, ss. LXXXV–346 (M. D.)	209
Rudolf Gamper, Gaby Knoch-Mund, Marlis Staehli, <i>Katalog der mittelalterlichen Handschriften der Ministerialbibliothek Schaffhausen</i> , Urs Graf Verlag, Dietikon-Zürich 1994, ss. 301, in-4; i Annegert Butz, Wolfgang Augustyn, <i>Katalog der illuminierten Handschriften des 11. und 12. Jahrhunderts aus dem Benediktinerkloster Allerheiligen in Schaffhausen</i> (Denkmäler der Buchkunst, 11), A. Hiersemann, Stuttgart 1994, s. 8–203, il., 45–25 cm (M. D.)	209
Jerzy Nalepa, <i>Granice Polski najdawniejszej</i> , t. 1: <i>Granica zachodnia: część południowa</i> (Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego PAU, 68), Kraków 1996, ss. 319, mapy. Zsfg. (M. D.)	210
<i>Early Christianity in Central and East Europe</i> , ed. Przemysław Urbanićczyk (Congress of Commission Internationale d'Histoire Ecclésiastique Comparée, Lublin 2–6 September 1996, Christianity in Central and East Europe and its Relations with the West and the East, red. Jerzy Kloczowski), Semper, Warszawa 1997, ss. 202 (M. D.)	210
<i>Ibrahim ibn Ya'qub at-Turtushi: Christianity, Islam and Judaism Meet in East-Central Europe, c. 800–1300</i> A. D. <i>Proceedings of the International Colloquy 25–29 April 1994</i> , Ed. by Petr Carvát, Jiří Prosecký, Praha 1996, ss. 219, 24 tabl. (M. D.)	210
Joachim Ehlers, <i>Der wundertätige König in der monarchischen Theorie des Früh- und Hochmittelalters, w: Reich, Regionen und Europa in Mittelalter und Neuzeit. Festschrift für Peter Moraw</i> (Historische Forschungen, Bd.67), Duncker & Humblot, Berlin 2000, s. 3–19 (J. S.)	211
Giles Constable, <i>The Place of the Magdeburg Charter of 1107/08 in the History of Eastern Germany and of the Crusades</i> , w: <i>Vita Religiosa im Mittelalter. Festschrift für Kaspar Elm zum 70. Geburtstag</i> . Herausgegeben von Franz J. Felten und Nikolaus Jaspert unter Mitarbeit von Stephanie Harländer, Duncker & Humblot, Berlin 1999, ss. 283–299 (J. S.)	211
Suger, <i>La Geste de Louis VI et autre œuvres</i> , présentation de Michel Bur (Acteurs de l'Histoire), Imprimerie Nationale, Paris 1994, 16x22 cm, ss. 292; Suger, <i>Oeuvres</i> , t. 1: <i>Écrit sur la consécration de Saint-Denis. L'œuvre administrative. Histoire de Louis VII</i> . Texte établi, traduit et commenté par Françoise Gasparri (Les Classiques de l'Histoire de France au Moyen Âge, 37), Les Belles Lettres, Paris 1996, ss. LXXXII + 267 (M. D.)	212
<i>La bibliothèque de l'abbaye de Clairvaux du XIIe au XVIIIe siècle</i> , sous la dir. de André Verneet, t. 2, <i>Les manuscrits conservés</i> , Première partie: <i>Manuscrits biblique, patristique et théologiques</i> , notices établies par Jean-Paul Bouhot et Jean-François Genest, Brepols, Paris-Turnhout 1997, ss. 768, 26 ryc. (M. D.)	212
T. Webber, A. G. Watson, <i>The Libraries of the Augustinian Canons</i> (Corpus of British Medieval Library Catalogues, 6), The British Library/The British Academy, London 1998, ss. XXVII+572, 7 ryc. (M. D.)	213
Donatella Nebbiai-Dalla Guardia, <i>Les livres de l'infirmerie dans les monastères médiévaux</i> , „Revue Mabillon”, 5 (66), 1994, s. 57–81 (M. D.)	213
Anna-Dorothee von den Brincken, <i>Die bewohnte Welt in neuen Sichtweisen des 13. Jahrhunderts bei Gervasius von Tilbury und Jakob von Vitry</i> , w: „Miscellanea Mediaevalia”. Veröffentlichungen des Thomas-Instituts der Universität zu Köln; Bd. 27: <i>Geistesleben im 13. Jahrhundert</i> . Herausgegeben von Jan A. Aertsen und Andreas Speer. Für den Druck besorgt von Frank Hentschel und Andreas Speer, Walter de Gruyter, Berlin-New York 2000, ss. 604–662 (J. S.)	214
Zofia Kowalska, <i>Die großpolnischen und schlesischen Judenschutzbriefe des 13. Jahrhunderts im Verhältnis zu den Privilegien Kaiser Friedrichs II. (1238) und Herzog Friedrichs II. von Österreich (1244). Filiation der Dokumente und inhaltliche Analyse</i> , „Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung” 47, 1998, 1, s. 1–20 (W. M.)	214
<i>Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae</i> , tomi III fasciculus tertius: <i>Acta spuria et additamenta inde ab anno MCCXXXI usque ad annum MCCXL</i> , ed. Gustav Friedrich, Zdenek Kristen, Jan Bystřický, Universitas Palackiana Olomucensis, Olomucii MM (M. P.)	215
Janusz Trupinda, <i>Ideologia krucjatowa w Kronice Piotra z Dusburga</i> , (Peribalticum Meridionale. Baltowie, Germanie i Słowianie w średniowieczu i we wczesnej epoce nowożytnej, vol. 1), Officina Ferberiana, Gdańsk 1999, ss. 237 (M. S.)	215
Ryszard Skrzyński, <i>Zbiory kazań w polskich księgozbiorach okresu średniowiecza</i> , „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 70, 1998, s. 247–260, Zusammenfassung (W. M.)	216

Wacława Szelińska, <i>Ślązacy w Uniwersytecie Krakowskim w XV i XVI wieku w świetle ich księzek i księgozbiorów</i> , Wojewódzka Biblioteka Publiczna, Katowice 1997, ss. 51, 5 (W. M.)	216
Anke i Werner Paravicini, „Alexander Soltan ex Lithuania, ritum Grecorum sectans”. <i>Eine ruthenisch–polnische Reise zu den Höfen Europas und zum Heiligen Land 1467–1469</i> , w: <i>Zwischen Christianisierung und Europäisierung. Beiträge zur Geschichte Osteuropas in Mittelalter und früher Neuzeit. Festschrift für Peter Nitsche zum 65. Geburtstag</i> . Herausgegeben von Eckhard Hübner, Ekkehard Klug und Jan Kusber (Quellen und Studien zur Geschichte des östlichen Europa, Bd. 51), Franz Steiner Verlag, Stuttgart 1998, s. 367–401; Lidia Korczak, <i>W kręgu litewskich zwolenników unii kościelnej w drugiej połowie XV wieku</i> , w: <i>Polska i jej sąsiedzi w późnym średniowieczu</i> , pod red. Krzysztofa Ożoga, Stanisława Szczurka, Towarzystwo Naukowe „Societas Vistulana”, Kraków 2000, s. 323–332 (J. S.)	217
<i>Listy polskie XVI wieku</i> . Pod red. Kazimierza Rymuta. T. I: <i>Listy z lat 1525–1548 ze zbiorów Władysława Pociechy, Witolda Taszyckiego i Adama Turasiewicza</i> . Nakładem Polskiej Akademii Umiejętności, Wydział Filologiczny, Kraków 1998, ss. XIV + 504 (M. K.)	217
<i>Listy króla Zygmunta Augusta do Radziwiłłów</i> . Opracowanie, wstęp i komentarze Irena Kaniewska, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1999, ss. 648 (M. K.)	218
Jan Wielewicki SJ, <i>Dziennik spraw domu zakonnego OO. Jezuitów u św. Barbary w Krakowie 1630–1639</i> . T.5. Z maszynopisu Jana Poplatka SJ przygotował do druku oraz uzupełnił przypisami i indeksami Ludwik Grzebień SJ, Wydział Filozoficzny Towarzystwa Jezusowego — Wydawnictwo WAM, Kraków 1999, ss. 597 (M. K.)	218
<i>Полацкія накртнікі</i> , апрацоўка й укладаньне Міхася Баўяовіча, Сафія, Полацак 2000, сс. 85 (W. B.)	218
<i>Companion to Historiography</i> . Edited by Michael Bentley, Routledge, London–New York 1997, ss. XVII, 997 (P. D.)	219
Gabrielle M. Spiegel, <i>The Past as Text. The Theory and Practice of Medieval Historiography</i> , The Johns Hopkins University Press, Baltimore–London 1997, ss. XXII, 297 (P. D.)	220
<i>Issues and Resources for the Study of Medieval Central and Eastern Europe. Reports and Articles</i> , edited by János M. Bak, Péter Banyó, Department of Medieval Studies, Central European University and the Committee on Centers and Regional Associations of the Medieval Academy of America, Budapest–Cambridge, MA, 2001, ss. IV, 147 (R. G.)	221
<i>Trade, Travel, and Exploration in the Middle Ages. An Encyclopedia</i> . Editors: John Block Friedman, Kristen Mosler Fig. Associate Editor: Scott D. Westrem. Collaborating Editor: Gregory G. Guzman (Garland Reference Library of the Humanities, vol.1899), Garland Publishing, Inc., New York–London 2000, ss. XXXIX + 715 (J. S.)	221
Monika Choroś, Łucja Jarczaka, Stanisława Sochacka, <i>Słownik nazw miejscowych Górnego Śląska. Polsko–niemiecki i niemiecko–polski = Wörterbuch der Ortsnamen in Oberschlesien. Polnisch–deutsch und deutsch–polnisch</i> , Państwowy Instytut Naukowy — Instytut Śląski w Opolu, Księgarnia „Minerva” Mariusz Kik w Kluczborku, wyd. 2 [wyd. 1: 1993], Opole–Kluczbork 1997, ss. 185; Monika Choroś, Łucja Jarczaka, <i>Słownik nazw miejscowych Dolnego Śląska. Polsko–niemiecki i niemiecko–polski = Wörterbuch der Ortsnamen in Niederschlesien. Polnisch–deutsch und deutsch–polnisch</i> , Państwowy Instytut Naukowy — Instytut Śląski w Opolu, Opole 1995, ss. 222 (M. D.)	222
Marek J. Batek, Joanna Szczepankiewicz, <i>Słownik nazewnictwa krajoznawczego, Polsko–niemiecki i niemiecko–polski. Śląsk, Ziemia Lubuska, Pomorze Zachodnie, Warmia i Mazury = Wörterbuch der Landeskundlichen Namen, polnisch–deutsch und deutsch–polnisch. Schlesien, Ostbrandenburg, Pommern, Ostpreussen, Silesia</i> , Wrocław 1998, wyd. IV [wyd. I: 1990], ss. 296 (M. D.)	222
Maria Dębowska, <i>Informator o archiwach Kościoła katolickiego w Polsce. Archiwa diecezjalne i archiwa kapitul katedralnych</i> , „Archiwa Biblioteki i Muzea Kościelne” 64, 1995 [1996], s. 365–431 (M. D.)	223
Vladimír Špáčil, <i>Sbírka listin archivu města Olomouce 1261–1793. Inventář</i> , Olomouc, 1998, ss. 492, 12 il. (M. D.)	223
<i>Kronungen–Könige in Aachen. Geschichte und Mythos. Katalog der Ausstellung in zwei Banden</i> , herausgegeben von Mario Kramp, Verlag Philipp von Zabern, Mainz 2000, ss. 921, il. (M. K.)	223
<i>Die Suche nach dem verlorenen Paradies. Europäische Kultur im Spiegel der Kloster</i> . Niederösterreichische Landesausstellung 2000, Elisabeth Vavra, Melk — St. Pölten 2000, s. XXXII + 599, il. (M. K.)	224
Henryk Baranowski, <i>Bibliografia Wilna</i> , T. I: <i>Uniwersytet Wileński 1579–1939</i> , T. II: <i>Miasto</i> , Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń 1996–2000, ss. XVI + 331 oraz XVI + 505 (M. K.)	224
<i>Select Bibliography on Czech History. Books and Articlcs 1990–1999</i> . Compiled by Vaclava Horcaková, Kristina Rexová and Lubos Polansky. Edited and Introduced by Jaroslav Panek. Institute of History, Prague 2000, ss. XLVI + 335 (M. K.)	224
<i>Užsienio liuanistika. Humanitariniai mokslai. Mokslinis informacinis rinkinys</i> . 4–8, Vilnius 1995–1999, s.144 + 179 + 138 + 236 + 208 (M. K.)	225
<i>Spis zawartości prasy wielkopolskiej</i> , zeszyty 1–15. Opracowały Krystyna Jazdon, Maria Michalowska i Hanna Wieland, Poznań 1997–2000 (B. K.)	225

Chyrowiacy. Słownik biograficzny wychowanków Zakładu Naukowo-Wychowawczego OO. Jezuitów w Chyrowie 1886–1939. Opracowali Ludwik Grzebień, Jerzy Kochanowicz, Jan Niemiec, Wydawnictwo WAM — Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum”, Kraków 2000, ss. 652 (M. K.) 225

Kronika

IX Sympozjum Nauk Dających Poznać Źródła Historyczne (Kazimierz Dolny, 14–15 XII 2000) (Artur Górak)	227
<i>Oral History of the Middle Ages. The Spoken Word in Context. An International Workshop</i> (Budapeszt, 26–28 II 2001) (Ryszard Grzesik)	228
Fourth Utrecht Symposium on Medieval Literacy. <i>The Development of Literate Mentalities in East Central Europe</i> (Utrecht 28–30 VI 2001) (Piotr Rabiej)	230
„Dyplomatyka dokumentów sądowych (od <i>placita</i> do <i>acta</i> — XII–XVw.)”. Kongres Międzynarodowej Komisji Dyplomatyki (Bolonja, 12–15 IX 2001) (Krzysztof Skupiński)	232
<i>Kancelaria wielkich mistrzów w Malborku</i> — wystawa w Muzeum Zamkowym w Malborku (15 VI — 15VIII 2001). „Kancelarie krzyżackie. Stan badań i perspektywy badawcze” — międzynarodowa konferencja naukowa (Malbork 18–19 X 2001 r.) (Janusz Trupinda)	233

Komunikaty

Mediewistyka włoska w Internecie (Aneta Pieniądz-Skrzypczak)	237
Informacja o przyznaniu Nagrody im. Adama Heymowskiego za lata 1999–2000	238
Fundacja Naukowa im. Aleksandra Gieysztora. Podziękowanie	238
Informacje dla autorów „Studiów Źródłoznawczych”	239
Spis skrótów	240

SPIS WSPÓLPRACOWNIKÓW * LISTE DE COLLABORATEURS

	Anna Adamska, Utrecht		Marek Mrówczyński, LHay les Roses, Francja
	Marceli Antoniewicz, Częstochowa		Przemysław Nowak, Kraków
	Agnieszka Bartoszewicz, Warszawa		Jan Pakulski, Toruń
<i>W. B.</i>	Wojciech Bobryk, Siedlce	<i>M. P.</i>	Marcin Pauk, Warszawa
	Piotr Chojnacki, Warszawa		Aneta Pieniędz-Skrzypczak, Warszawa
<i>M. D.</i>	Marek Derwich, Wrocław		Dariusz Piwowarczyk, Warszawa
<i>P. D.</i>	Piotr Dymmel, Lublin		Piotr Pokora, Poznań
	Artur Górak, Lublin		Krzysztof R. Prokop, Gliwice
<i>R. G.</i>	Ryszard Grzesik, Poznań		Piotr Rabiej, Kraków
	Agnieszka Gut, Szczecin		Henryk Rutkowski, Warszawa
	Rafał Jaworski, Warszawa		Jolanta Sikorska-Kulesza, Warszawa
<i>M. K.</i>	Marceli Kosman, Poznań		Krzysztof Skupieński, Lublin
<i>B. K.</i>	Bogumiła Kosmanowa, Poznań	<i>M. S.</i>	Maria Starnawska, Warszawa
	Jadwiga Krzyżaniakowa, Poznań	<i>J. S.</i>	Jerzy Strzelczyk, Poznań
	Gerard Labuda, Poznań		Jan Tęgowski, Bydgoszcz
	Jacek Matuszewski, Łódź		Janusz Trupinda, Malbork
<i>W. M.</i>	Wojciech Mrozowicz, Wrocław		Andrzej Wałkowski, Piotrków Trybunalski

Informacja dla autorów „Studiów Źródłoznawczych”

Redakcja zwraca się do wszystkich Autorów z prośbą o stosowanie następujących zasad, dotyczących formy nadsyłanych tekstów

1. Wszystkie teksty prosimy składać w dwu egzemplarzach maszynopisu lub w jednym egzemplarzu wydruku komputerowego i na dyskietce, przepisanych według obowiązujących norm: na stronie około 30 wierszy po około 60 znaków, z marginesem z lewej strony szerokości 4–5 cm. Poprawki i uzupełnienia powinny być ograniczone do minimum. Nie stosuje się podkreśleń.

2. Układ pierwszej strony artykułu powinien być następujący: z lewej strony u góry imię i nazwisko autora oraz miasto, poniżej tytuł tekstu na środku strony (na osi). Wszystkie te elementy prosimy pisać zwykłą czcionką, nie zaś wielkimi literami. Zasady te dotyczą również tekstów przeznaczonych do działów „Materiały”, „Miscellanea”, „Dyskusje” oraz artykułów recenzyjnych (tj. obszerniejszych, polemicznych recenzji).

3. W nagłówku recenzji umieszcza się kolejno: imię (w formie rozwiniętej) i nazwisko autora recenzowanej pracy, jej tytuł i ewentualnie podtytuł (według strony tytułowej); jeśli recenzja dotyczy pracy zbiorowej, wówczas po tytule podajemy imię i nazwisko redaktora; następnie — w przypadku pracy wielotomowej — liczbę tomów lub części (cyframi arabskimi) i dalej: wydawnictwo, miejsce i rok wydania oraz liczbę stron i ilustracji. Imię i nazwisko autora recenzji umieszcza się na końcu tekstu z prawej strony. Artykuły recenzyjne i dyskusje powinny być przez autora opatrzone tytułem, pod którym zamieszcza się opis bibliograficzny.

4. Przypisy następują w maszynopisie po tekście zasadniczym, od nowej strony. Numery przypisów prosimy umieszczać we frakcji górnej, bez nawiasów lub kropek. Każdy przypis powinien zaczynać się po wcięciu akapitowym. Odnośniki do przypisów w tekście powinny być umieszczane przed kropką kończącą zdanie (chyba, że kończy je skrót: w. — wiek, r. — rok) lub przed przecinkiem w środku zdania (chyba, że muszą się znaleźć między słowami, których nie oddziela przecinek). Uwaga: prosimy stosować czcionkę i interlinię takie jak w tekście zasadniczym.

5. W tekstach zasadniczych przyjmujemy ogólnie przyjęte skróty (np., m.in., itp.), a także z reguły: r. (rok) i w. (wiek) — inne w miarę potrzeby. Nazwy miesięcy podajemy cyfrą rzymską, gdy występują wraz z dniem i rokiem (bez oddzielających je kropek), w innych przypadkach w ich brzmieniu słownym (15 VII 1410; 16 lipca; w lipcu 1410 r.).

6. W przypisach prosimy stosować skróty zgodnie z zamieszczonym dalej wykazem. Dopuszczalne są także inne, przyjęte w historycznych opracowaniach specjalistycznych, trzeba jednak je rozwinąć przy pierwszym przypadku ich zastosowania [dalej:]. Tytuły książek i artykułów pisze się kursywą, czasopism — czcionką prostą, w cudzysłowie, serii wydawniczych — bez cudzysłowu; po tytule publikacji zamieszczonej w opracowaniu zbiorowym piszemy po przecinku — w: (bez nawiasów). Numery tomów, roczników, zeszytów i części periodyków oraz innych publikacji podaje się cyframi arabskimi, a nazwiska autorów drukiem zwykłym, nie rozstrzelonym.

7. Przy autorach przywoływanych w tekście zasadniczym podajemy imię w pełnym brzmieniu; w przypisach — pierwszą literę imienia, również w skróconym opisie bibliograficznym.

8. Będziemy wdzięczni za dołączenie do artykułów i innych tekstów wymienionych w pkt. 2: streszczenia o objętości nie przekraczającej jednej strony maszynopisu, z zaznaczeniem języka, na który ma być tłumaczone (lub od razu w tym języku) oraz krótszego streszczenia, o objętości 2–3 zdań (abstrakt) i słów kluczowych (3–5), określających dziedzinę, których dotyczy tekst.

Ponato Autorzy proszeni są o podawanie miejsca ich zatrudnienia (w przypadku uczelni i placówek naukowo-badawczych). Autorzy nie zatrudnieni oraz doktoranci i studenci proszeni są o podanie miasta lub miejscowości zamieszkania.

Spis skrótów

Archiwa i zespoły archiwalne:

AA	— Archiwum Archidiecezjalne
AD	— Archiwum Diecezjalne
AGAD	— Archiwum Główne Akt Dawnych
AP	— Archiwum Państwowe
MK	— Metryka Koronna w AGAD
ML	— Metryka Litewska
gr.	— księgi sądowe grodzkie (poprzedzone nazwą grodu, uzupełnione określeniem serii)
ziem.	— księgi sądowe ziemskie (poprzedzone nazwą ziemi, uzupełnione określeniem serii)

Biblioteki:

BCzart.	— Biblioteka Czartoryskich
BJ	— Biblioteka Jagiellońska
BKórn.	— Biblioteka PAN w Kórniku
BN	— Biblioteka Narodowa
BOss.	— Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
BPAN	— Biblioteka Polskiej Akademii Nauk
BRacz.	— Biblioteka Publiczna im. E. Raczyńskiego w Poznaniu
BUniw.	— Biblioteka Uniwersytecka (z podaniem miasta)

Ważniejsze wydawnictwa źródłowe:

AGZ	— Akta grodzkie i ziemskie
Bull. Pol.	— Bullarium Poloniae
CDBoh.	— Codex diplomaticus et epistolaris Regni Bohemiae
CDPruss.	— Codex diplomaticus Prussicus
CDMas.	— Codex diplomaticus et commemorationum Masoviae generalis, wyd. J. K. Kochanowski
CDSil.	— Codex diplomaticus Silesiae
Dok. Kuj. Maz.	— Dokumenty kujawskie i mazowieckie
CDUJ	— Codex diplomaticus Universitatis studii generalis Cracoviensis
C. epist. XV	— Codex epistolaris saeculi decimi quinti
CIP	— Corpus Inscriptionum Poloniae
KDKK	— Kodeks dyplomatyczny katedry krakowskiej św. Wacława
KDm.K	— Kodeks dyplomatyczny miasta Krakowa
KDMaz.	— Kodeks dyplomatyczny Księstwa Mazowieckiego, wyd. J. T. Lubomirski
KDMłp.	— Kodeks dyplomatyczny Małopolski
KDPol.	— Kodeks dyplomatyczny Polski
KDŚl.	— Kodeks dyplomatyczny Śląska

KDWlkp.	— Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski, t. 1–5, wyd. I. Zakrzewski, F. Piekosiński, od t. 6, wyd. A. Gąsiorowski [i in.]
MGH	— Monumenta Germaniae historica
MGH SS	— Monumenta Germaniae historica, Scriptores
Migne PL	— J. P. Migne, Patrologiae cursus completus, Series Latina
MPH	— Monumenta Poloniae historica
MPH s.n.	— Monumenta Poloniae historica, series nova
MPPal.	— Monumenta Poloniae Paleographica
MPV	— Monumenta Poloniae Vaticana
MRPS	— Matricularum Regni Poloniae summaria
NKDMaz.	— Nowy kodeks dyplomatyczny Mazowsza
Pmrl. UB	— Pommerellisches Urkundenbuch
Pmr. UB	— Pommersches Urkundenbuch
Pr. UB	— Preussisches Urkundenbuch
PSRL	— Połnoje sobranije ruskich letopisej
RS	— Regesten zur schlesischen Geschichte, w: CDSil.
Schl. UB	— Schlesisches Urkundenbuch
UdR. Spisy	— Urzędnicy dawnej Rzeczypospolitej XII–XVIII wieku. Spisy.
VL	— Volumina legum
ZDMłp.	— Zbiór dokumentów małopolskich
ZDm.Pł.	— Zbiór dokumentów i listów miasta Płocka

Ważniejsze wydawnictwa seryjne i ciągłe:

AKH	— „Archiwum Komisji Historycznej”
AKP	— „Archiwum Komisji Prawniczej”
PSB	— <i>Polski słownik biograficzny</i>
RAU whf	— Rozprawy (Polskiej) Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno–Filozoficzny
SPPP	— Starodawne Prawa Polskiego Pomniki
SSS	— Słownik starożytności słowiańskich

Ważniejsze czasopisma historyczne:

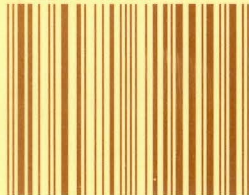
Czas. Pr. Hist.	— „Czasopismo Prawno–Historyczne”
Kwart. HKM	— „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”
Kwart. Hist.	— „Kwartalnik Historyczny”
Mies. Herald.	— „Miesięcznik Heraldyczny”
Przegl. Hist.	— „Przegląd Historyczny”
Rocz. Herald.	— „Rocznik Towarzystwa Heraldycznego we Lwowie”, od t. 8 (1926–1927) „Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego”; od 1993 r. nowa seria
Rocz. Hist.	— „Roczniki Historyczne”
Rocz. Hum.	— „Roczniki Humanistyczne”
Rocz. TNT	— „Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu”
Sobótka	— „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka”
St. Hist.	— „Studia Historyczne”
St. Źródł.	— „Studia Źródłoznawcze”
Zap. Hist.	— „Zapiski Historyczne”
Zap. TNT	— „Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu”

Inne skróty:

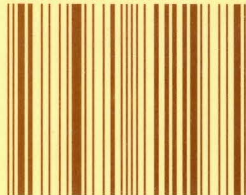
bearb.	— bearbeitet von
cap.	— capitulum
ed.	— edidit
f.	— folio
fasc.	— fasciculum
hrsg.	— herausgegeben von

ibid.	— ibidem
il.	— ilustracja
k.	— karta
kol.	— kolumna
ks.	— księga
lib.	— liber
loc. cit.	— loco citato
mf	— mikrofilm
ms	— manuscriptus
mszp.	— maszynopis
n.	— i następna (np.: s. 22 n.)
nlb.	— nieliczbwane
nr kat.	— numer katalogowy
op. cit.	— opus citatum
or.	— oryginał
p.	— pagina
przyp.	— przypis
r. [lub:] ^r	— recto
red.	— redaktor, redakcja
rkps	— rękopis
repr.	— reprint
s.	— strona
sygn.	— sygnatura
szp.	— szpalta
v. [lub:] ^v	— verso
vol.	— volumen
wyd.	— wydanie, wydawca
z.	— zeszyt

ISSN 0081-7147

ISBN 83-7181-197-7

<http://rcin.org.pl>